

Uchwała Nr XII/84/11
Rady Miejskiej w Dobrej
z dnia 30 grudnia 2011 r.

w sprawie uchwalenia

Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

dla Gminy Dobra na 2012 rok

Na podstawie art.4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*Dz. U. z 2007 r. nr 70, poz.473 ze zmianami*) oraz art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (*Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz.1591 ze zmianami*)

Rada Miejska w Dobrej u c h w a ł a , co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Dobra na rok 2012 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2012 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej

/-/ Wojciech Błażełek

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Dobra na 2012 rok

I. Wstęp.

Podstawą prawną do opracowania niniejszego programu jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią w/w ustawy, samorządy gmin posiadają kompetencje do podejmowania działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do społeczności lokalnej, ponieważ nadmierne zażywanie alkoholu stanowi poważny problem, nie tylko dla pojedynczych jednostek ale i dla ogółu społeczeństwa.

Alkoholizm to wielki problem społeczny dotyczący nie tylko osoby dorosłe, ale coraz częściej młodzież i dzieci. Ostatnie badania wykazały, że alkohol spożywają zarówno chłopcy jak i dziewczęta (badania ESPAD), w związku z czym niezbędne jest podejmowanie działań edukacyjno – profilaktycznych, mających na celu zmianę postaw i świadomości młodych ludzi oraz położenie szczególnego nacisku na rozwijanie zachowań asertywnych wobec wszechobecnych używek. Wpajanie zasad zdrowego stylu życia od najmłodszych lat stwarza szansę podnoszenia świadomości społecznej na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą cywilizacja, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy i uzależnień. Dom rodzinny, szkoła i środowisko zewnętrzne, w którym przebywają dzieci i młodzież, kształtują osobowość młodego człowieka. Należy zatem zadbać o to, aby instytucje do tego powołane i organizacje społeczne były zdolne do przyjęcia zadań wychowawczych w przypadkach zaistnienia zagrożeń.

W celu zapobiegania patologiom społecznym oraz zmniejszenia rozmiarów zjawisk już występujących, Gmina Dobra prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują. Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).
4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobra.

Pod uwagę zostały również wzięte rekomendacje, opracowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011.

Adresatem programu jest szerokie grono odbiorców, a w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, pracownicy Urzędu Miejskiego w Dobrej, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. Główne kierunki działania Gminy Dobra w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania związane z profilaktyką uzależnień są realizowane na terenie Gminy Dobra przez szeroki krąg zainteresowanych jednostek i osób. W działania na rzecz aktywnej walki z uzależnieniami włączają się m.in. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji w Dobrej, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe a także organizacje, stowarzyszenia i instytucje, które zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Obecnie wszystkie placówki oświatowe działające na terenie gminy Dobra realizują zadania prewencyjne, dotyczące zapobiegania problemom społecznym, w oparciu o szkolne programy profilaktyki, zgodnie z wymogami Ustawy o systemie oświaty. Jako formy działań profilaktycznych wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego przez samorząd gminy w ramach działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wskazuje się:

- organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu,
- szkolenia dla nauczycieli, pracowników socjalnych i innych grup zawodowych z zakresu zachowań problemowych,
- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych.

Ponieważ wszystkie zachowania antyspołeczne podejmowane są zwykle pod wpływem alkoholu i środków odurzających, konieczne jest wdrażanie wszelkich możliwych środków zaradczych wobec tego zjawiska. Wskazane jest, aby działaniami profilaktycznymi obejmować zarówno osoby uzależnione jak i współuzależnione, przebywające w najbliższym otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Dlatego też istotnym celem, zawartym w niniejszym programie jest kontynuacja wspierania działalności Punktu Konsultacyjnego. Działania w nim podejmowane przyczyniają się do eliminacji, bądź ograniczenia występowania zjawisk destrukcyjnych. Jest to miejsce pierwszego kontaktu dla osób zgłaszających zaistnienie sytuacji kryzysowych, związanych z problemem alkoholowym

i innymi uzależnieniami. Pracujący w Punkcie Konsultacyjnym specjalista udziela porad, prowadzi rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi, jak również inicjuje interwencje, w przypadku ujawnienia występowania przemocy domowej. Podejmowane są także aktywne próby walki ze zjawiskami nadużywania alkoholu, poprzez wspieranie stowarzyszeń i instytucje, które zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i skupiają środowisko osób prowadzących lub kontynuujących własny proces terapeutyczny.

III. Cele programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją działań realizowanych w tym zakresie od kilku lat na terenie Gminy Dobra. Określa on lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu. Program stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy, w myśl art. 41 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 z póź. zm.).

Cele w/w programu to:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Dobra oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
2. Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom związanym z uzależnieniami, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
3. Rozszerzenie zakresu współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami służby zdrowia, placówkami oświaty oraz innymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w sprawach wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Modelowanie zdrowego stylu życia poprzez wprowadzanie do szkół profesjonalnych programów profilaktycznych.
5. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
6. Wspieranie realizacji szkolnych i środowiskowych imprez oraz programów profilaktycznych.
7. Kontrola rynku napojów alkoholowych, w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania oraz podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
8. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych – współpraca z punktem konsultacyjnym, placówkami służby zdrowia gdzie osoby uzależnione i współuzależnione mogą uzyskać profesjonalną pomoc.
9. Stwarzanie alternatywnych, ciekawszych możliwości spędzania czasu wolnego przez młodzież szkolną m.in. poprzez zachęcanie do udziału w pozalekcyjnych zajęciach sportowych czy organizowanie imprez sportowych na terenie gminy.

IV. Przewidywane efekty:

1. Nauczyciele:

- potrafią organizować zajęcia o charakterze profilaktycznym,
- znają techniki integracji grupy klasowej i metody pracy zmierzające do rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży;

2. Młodzież:

- wyposażona jest w podstawowe umiejętności życiowe pozwalające zapobiegać podejmowaniu zachowań ryzykownych,
- wykształtowane są zachowania asertywne;

3. Rodzice:

- wyposażeni są w podstawową wiedzę dotyczącą prawidłowości rozwoju dziecka,
- potrzeb psychicznych dziecka, warunków ich zaspokajania, umiejętności prawidłowej komunikacji z dziećmi i wyznaczania granic,
- znają instytucje, które mają im pomóc w procesie wychowania dziecka.

V. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

1. Prowadzenie oraz finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego jako miejsca pierwszego pomocnego kontaktu dla osób i rodzin z problemem alkoholowym.
2. Prowadzenie strony internetowej poświęconej m.in. pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholi i ich rodzin.
3. Zatrudnienie na potrzeby działania Punktu konsultacyjnego specjalistów w szczególności terapeuty uzależnień oraz psychologa.
4. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w tym z Izbą Wyrzeźwień w Koninie w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych i współuzależnionych od napojów alkoholowych oraz innymi placówkami ochrony zdrowia w zakresie udzielania porad indywidualnych i prowadzenie zajęć terapeutycznych leczenia odwykowego wykraczających poza zakres kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia.
5. Współpraca z Centrum Zdrowia Psychicznego oraz Poradnią Leczenia Uzależnień w zakresie wsparcia osób uzależnionych po zakończeniu leczenia w systemie stacjonarnym.
6. Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy.
7. Wspieranie interwencji kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach współpracy w zakresie działania zespołów interdyscyplinarnych.

8. Kierowanie osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na szkolenia (terapeuci, grupy zawodowe profesjonalnie zajmujące się problematyką alkoholową, nauczyciele, pedagodzy, policjanci), jak również udział w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin jak również ofiar przemocy w rodzinie oraz tworzących i realizujących profesjonalne programy profilaktyczne.
9. Prowadzenie rozmów interwencyjno – motywujących z osobami, wobec których istnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu, w celu zastosowania leczenia odwykowego.
10. Kierowanie wniosków do sądu, celem orzeczenia zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, w stosunku do osób nagminnie nadużywających alkohol.
11. Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz ofiar przemocy w rodzinie, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych w środowisku lokalnym.
12. Dofinansowanie kosztów realizacji programów profilaktyczno – wychowawczych na biwakach, obozach, zielonych szkołach oraz pobytu na nich dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
13. Finansowanie szkoleń dla członków GKRPA w zakresie doskonalenia swej wiedzy na temat realizacji jej ustawowych działań.
14. Finansowanie szkoleń wynikających z realizacji zadań określonych w ustawie o przemocy w rodzinie.
15. Prowadzenie dyżuru telefonicznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.
16. Organizacja wyjazdowych warsztatów terapeutycznych.

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

1. Współpraca oraz wymiana informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną, w tym m.in. z Posterunkiem Policji w Dobrej, Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Kuratorskim Sądu Rejonowego w Turku, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, przedstawicielami ochrony zdrowia, pedagogami szkolnymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu szybkiego reagowania na zaistniałe bądź potencjalne problemy.
2. Wspieranie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie.

3. Dofinansowanie zadań zleconych przez Gminę w zakresie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Realizacja działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
5. Prowadzenie działalności informacyjno – edukacyjnej służącej upowszechnianiu informacji o tematyce zjawisk patologii społecznych i możliwości uzyskania pomocy.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

1. Wspieranie placówek oświatowych w uczestniczeniu w realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, odpowiadających standardom Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Wspieranie pozalekcyjnych imprez edukacyjnych oraz rekreacyjno - sportowych, jako elementu oddziaływań profilaktycznych mających na celu promocję „Zdrowego Stylu Życia”.
3. Aktywny udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.
4. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu poniżej 18 roku życia.
5. Tworzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, szczególnie w okresie trwania ferii zimowych i wakacji, promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego.
6. Wspieranie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktyczno – interwencyjnej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych przez nauczycieli, pedagogów, psychologów oraz funkcjonariuszy policji np. w ramach godziny wychowawczej.
7. Współpraca z instytucjami z terenu gminy Dobra (placówki oświatowe, kluby sportowe, instytucje kultury) oraz wspólna realizacja działań związanych z profilaktyką oraz promocją zdrowego, wolnego od nałogów stylu życia.
8. Organizacja spotkań okolicznościowych dla rodzin, dzieci i osób z problemem uzależnień w tym zakup paczek.
9. Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo – wychowawczych.

10. Organizowanie w szkołach na terenie Gminy różnych form dydaktycznych na temat szkodliwości używania psychostymulantów (dopalaczy).

Zadanie IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

1. Współpracę i wsparcie Klubu Pacjenta dla osób uzależnionych w Turku działającego na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych od alkoholu w tym mieszkańców Gminy Dobra.
2. Wsparcie działalności organizacji, stowarzyszeń i instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (m.in. zakup niezbędnego sprzętu, materiałów dydaktycznych i edukacyjnych,).
3. Finansowanie zakupu nagród, artykułów biurowych, spożywczych i materiałów informacyjno-edukacyjnych, niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów zawodów sportowych i innych imprez o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki oraz promocji zdrowego stylu życia.
4. Wsparcie organizacyjne i finansowe w organizacji Klubu AA w Dobrej.
5. Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej na temat występujących zagrożeń społecznych.
7. Budowanie systemu współpracy.
8. Współpraca merytoryczna.
9. Wymiana informacji.

Zadanie V

Kontrola rynku napojów alkoholowych na terenie gminy Dobra w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń przez podmioty gospodarcze, prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Zadanie to będzie realizowane poprzez następujące działania:

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.
3. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzi się sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz tytoniowych.
4. Weryfikacja zasad określających ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, miejsca i obiekty na terenie lub w pobliżu których zakazana będzie sprzedaż, podawanie, spożywanie oraz wnoszenie napojów alkoholowych.

5. Weryfikacja zasad, form i zakresu prowadzenia kontroli sprzedaży napojów alkoholowych ze wskazaniem instytucji i osób upoważnionych do prowadzenia w/w kontroli.

VI. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Finansowanie działań podejmowanych w związku z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywa się w ramach środków własnych gminy pochodzących z opłat, pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Zadania realizowane w ramach w/w programu mogą być także finansowane z dotacji celowych Wojewody, ze środków PARPA, z zapisów, darowizn i innych wpływów od instytucji, osób prawnych i fizycznych oraz ze środków pochodzących z programów, wykorzystujących finanse Unii Europejskiej i programów krajowych.

VII. Zasady wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się miesięczne wynagrodzenie dla Pełnomocnika ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 400,00 zł płatne do dnia 29 każdego miesiąca.
2. Ustala się pozostałym członkom GKRPA w Dobrej wynagrodzenie w wysokości 150,00 za udział w pracach Komisji.
3. Wynagrodzenie przysługuje w przypadku potwierdzonego uczestnictwa w pracach komisji.
4. Do podróży służbowych członków Komisji stosuje się przepisy Rozporządzenia MPiPS z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

VIII. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Burmistrz Dobrej za pośrednictwem Urzędu Miejskiego w Dobrej poprzez Pełnomocnika ds. realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.